

Izglītības un zinātnes ministrijas 06.16.00. programmas
„Izglītības sistēmas vadības nodrošināšana”

PĒTĪJUMA – SOCIOLOĢISKĀS APTAUJAS

**„STUDENTU UN JAUNIEŠU SPORTOŠANAS
PARADUMI”**

**ANALĪTISKAIS NOSLĒGUMA
ZIŅOJUMS**

IZPILDĪTĀJS:

Biedrība

„Latvijas Augstskolu sporta savienība”

Rīga 2012

Analītiskā noslēguma ziņojuma saturs

1. Pētījuma veikšanas apraksts un uzdevumu realizācijas izklāsts ..	3
2. Pētījuma aprakstošā daļa	4
2.1. <i>Studentu summārie un salīdzinošie izvērtējumi par attieksmi pret sportu, sporta darbības motivāciju un iesaistīšanās biežumu sportiskās aktivitātēs</i>	6
2.2. <i>Studentu summārie un salīdzinošie izvērtējumi par sporta veidu izvēli, sporta infrastruktūras stāvokli un tās pieejamību augstskolā</i>	12
2.3. <i>Studentu summārie un salīdzinošie izvērtējumi par personīgo resursu ieguldījumu sportisko aktivitāšu vajadzībām, kā arī augstskolas iesaistīšanos aktīva dzīvesveida veicināšanā</i>	17
3. Pētījuma secinājumi un rekomendācijas sporta politikas dokumentu izstrādei	22

1. Pētījuma veikšanas apraksts un uzdevumu realizācijas izklāsts

LASS (Latvijas Augstskolu sporta savienība) sadarbībā ar LSPA Sporta psiholoģijas pētniecības laboratoriju veica socioloģisko pētījumu ar **mērķi**: *izvērtēt Latvijas augstskolu studentu sporta aktivitāšu prioritātes un dominējošos sporta darbības paradumus.*

Pētījumā tika veikti sekojoši plānotie pētījuma uzdevumi:

1. Atlasīta respondentu paraugkopa;
2. Izstrādāta aptaujas anketa respondentu viedokļa izvērtēšanai;
3. Klātienē realizēta aptauja studentu vidē, aptverot augstskolas no dažādām Latvijas pašvaldību teritorijām;
4. Veikta iegūto rezultātu apstrāde un interpretācija;
5. Izvērtēti būtiskākie secinājumi un sniegti ieteikumi sporta politikas turpmākai attīstībai studējošās jaunatnes vidū.

Pētījumā tika veikta socioloģisko datu ieguve un interpretācija par Latvijas augstskolu bakalaura programmu 1. un 2. kursa pilna laika studentu sporta un kustību aktivitāšu paradumiem, aptverot studentu iesaistīšanās biežumu sportiskās aktivitātēs, prioritāro sporta darbības motivāciju un sporta veidu izvēli, piedāvātās sporta infrastruktūras stāvokli un to pieejamību augstskolā; augstskolas piedāvājumu studentu aktīva dzīvesveida veicināšanā un studentu personīgo resursu ieguldījumu sportisko aktivitāšu vajadzībām.

Lai sekmīgi realizētu pētījuma mērķi, balstoties uz stratifikācijas noteikumiem, tika atlasīta studentu respondentu paraugkopa, kurā tika aptvertas sekojošas Latvijas augstskolas (piecas – galvaspilsētas un piecas – Latvijas reģionu augstskolas):

Banku augstskola – BA,
Daugavpils Universitāte – DU,
Latvijas Lauksaimniecības Universitāte – LLU,
Latvijas Universitāte – LU,
Liepājas Universitāte – LiepU,
Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola – RPIVA,
Rīgas Stradiņa Universitāte – RSU,
Rīgas Tehniskā Universitāte – RTU,
Rēzeknes Augstskola – RA,
Ventspils Augstskola – VA.

Katras augstskolas studentiem tika piedāvātas aizpildīšanai 110 aptaujas anketas, no kurām kā derīgas tika atzītas vidēji 95. Divām lielākajām Rīgas augstskolām, LU un RTU, tika izdalītas– 150 anketas un vidējais derīgo anketu skaits – 130. Ieteiktais genderu procentuālais sadalījums – 35% vīriešu un 65% sieviešu, tika piedāvāts saskaņā ar Centrālās Statistikas Pārvaldes 8.03.2012.speciālizlaiduma datiem, kur minēts, ka Latvija, kopā ar pārējām Baltijas valstīm, ES izceļas ar visaugstāko

sieviešu īpatsvaru augstskolu absolventu vidū – virs 65% (http://www.lm.gov.lv/upload/dzimumu_lidztiesiba/2012_janvaris_maijs.pdf). Tajā pat laikā tika ņemtas vērā augstskolu klātienē studējošo iespējas aizpildīt anketas. Vidēji tika iegūti rezultāti no 510 Rīgas augstskolu studentiem (306 studentes un 204 studenti) un 526 citu Latvijas rajonu augstskolu studentiem (350 studentes un 176 studenti).

Anketēšanā iegūto rezultātu apstrāde tika veikta absolūtos skaitļos, procentuālās attiecībās un statistiski, izmantojot SPSS17 programmas iespējas.

Aptaujas anketu izstrāde un adaptācija (15 jautājumi par studentu iesaistīšanās biežumu sportiskās aktivitātēs, par sporta darbības motivāciju, sporta veidu izvēli, sporta infrastruktūras stāvokli, to pieejamību augstskolā un personīgo resursu ieguldījumu sportisko aktivitāšu vajadzībām, kā arī augstskolas iesaistīšanos aktīva dzīvesveida veicināšanā) tika veikta saskaņā ar izpildes termiņu.

Pēc tam tika veikta aptaujas teksta rediģēšana un vērtēšanas skalas saskaņošana, pētījuma matricas izstrāde rezultātu apstrādei. Savukārt aptaujas veikšana notika klātienē visās minētajās augstskolās. Pētījuma datu ieguvei tika izmantota anketēšanas metode. Pilnu anketas tekstu var skatīt pētījuma līguma pielikumā NR.2.

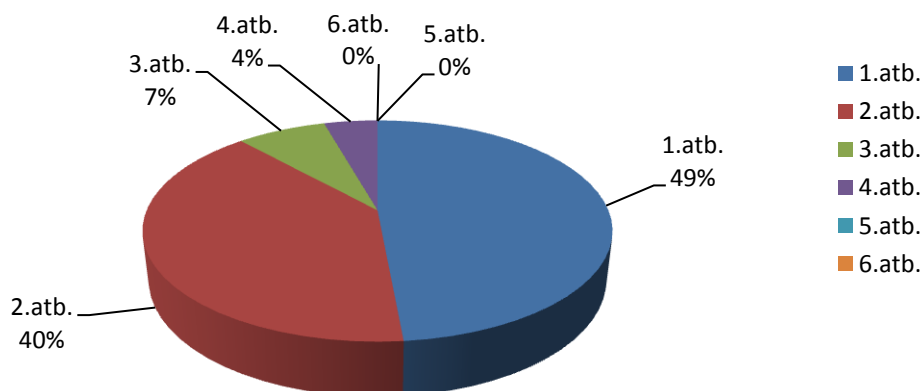
2. Pētījuma aprakstošā daļa

2.1. Studentu summārie un salīdzinošie izvērtējumi par attieksmi pret sportu, sporta darbības motivāciju un iesaistīšanās biežumu sportiskās aktivitātēs

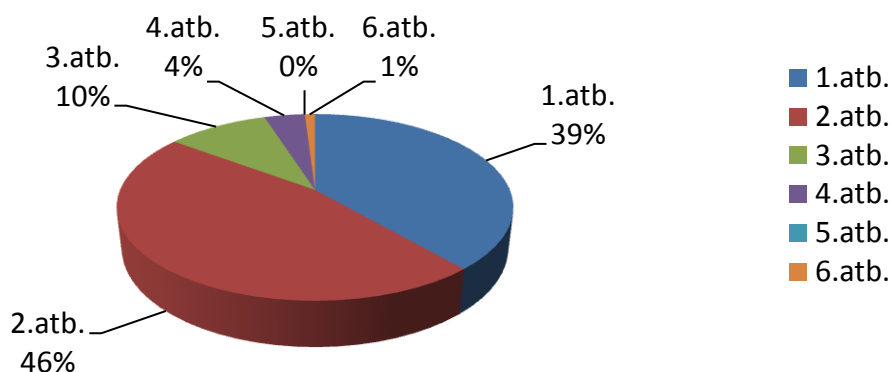
Kopumā pētījumā iesaistījās 1036 pirmā un otrā kursa klātienes studiju studenti vecumā no 18 līdz 21 gadam no 10 Latvijas augstskolām un to vidū 656 sievietes un 380 vīrieši.

Studentu attieksmes pret sportu izvērtējums.

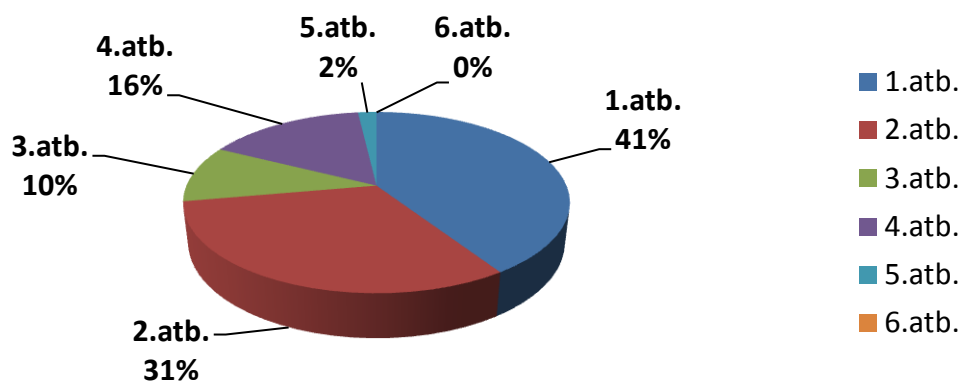
Kā parādīja anketas 15. jautājuma – „Kā Jūs kopumā novērtētu savu attieksmi pret sportu un kustību aktivitātēm?” atbildes, tad visu augstskolu studenti kā Rīgā, tā arī Latvijas reģionos kustību aktivitāti un sportu ikdienā vērtē pozitīvi un šādu atbilžu procentuālās svārstības ir diapazonā no 82% līdz 96%. Tā, piemēram, vispozitīvāk savu attieksmi pret sportu un kustību aktivitātēm vērtē DU studenti – 96% un LU – 95% (skatīt 1. un 2. attēlu). Savukārt 16% Ventspils augstskolas studentu izsaka neitrālu attieksmi, lai gan pilsētas sporta iestāžu infrastruktūras nodrošinājums ir visai augstā līmenī un studentiem tiek piedāvātas plašas darbības iespējas un nozīmīgas atlaides sporta iestāžu apmeklējumā (skatīt 3. attēlu).

1.attēls. DU studentu attieksmes vērtējums pret sportu un kustību aktivitātēm
(1. atb. – izteikti pozitīvi; 2. atb. – pozitīvi; 3. atb. – drīzāk pozitīvi; 4. atb. – neitrāli; 5. atb. – drīzāk negatīvi; 6. atb. – negatīvi)

2.attēls. LU studentu attieksmes vērtējums pret sportu un kustību aktivitātēm
 (1.atb. – izteikti pozitīvi; 2.atb. – pozitīvi; 3.atb. – drīzāk pozitīvi; 4.atb. – neitrāli;
 5.atb. – drīzāk negatīvi; 6.atb. – negatīvi)

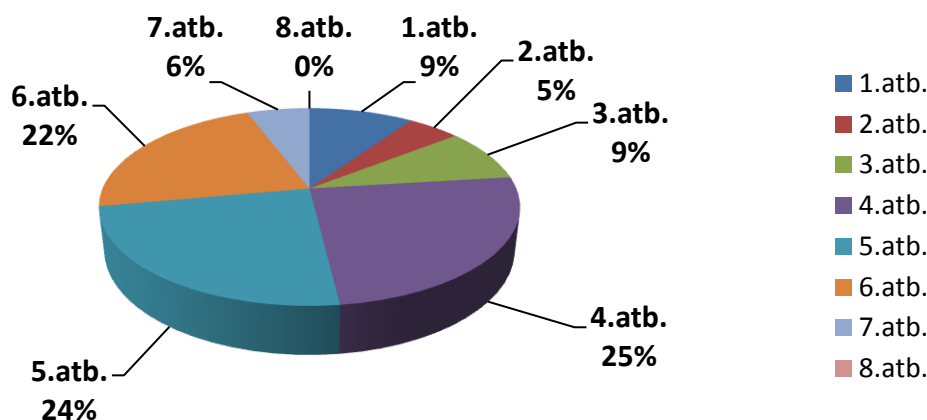
3.attēls. VA studentu attieksmes vērtējums pret sportu un kustību aktivitātēm
 (1.atb. – izteikti pozitīvi; 2.atb. – pozitīvi; 3.atb. – drīzāk pozitīvi; 4.atb. – neitrāli;
 5.atb. – drīzāk negatīvi; 6.atb. – negatīvi)

Visu iegūto datu kopvērtējumā, studentu attieksmes pret sportu pašvērtējums ir izteikti pozitīvs, jo dažādas intensitātes pozitīvas attieksmes vērtējumi ievērojami prevalē pār neitrāliem un negatīviem vērtējumiem (skatīt 1.tabulu 7.lpp.).

Studentu attieksmes pašvērtējums nebūtu pilnīgs bez funkcionālā faktora izvērtējuma, kurš parādās aptaujas anketas 1.jautājumā – „Cik bieži Jūs nodarbojaties ar dažādām fiziskām aktivitātēm?” Salīdzinot abu minēto jautājumu atbilžu tendences, var secināt, ka lielākais vairums studentu no dažādām augstskolām savu pozitīvo attieksmi pret sportu un kustību aktivitātēm apstiprina ar praktisku darbību šajā jomā arī ikdienā. Tā, piemēram, 72% Rēzeknes augstskolas studentu katru nedēļu sporta nodarbībām pievēršas vismaz divas reizes nedēļā, vēl 22% studentu to dara vismaz vienu reizi nedēļā un tikai 6% studentu nodarbojas ar kustību aktivitātēm retāk kā reizi nedēļā (skatīt 4.attēlu).

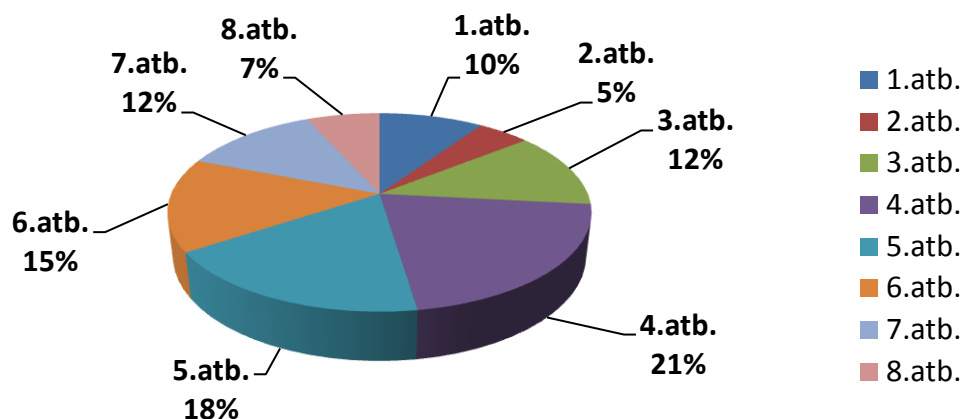
Summārais studentu attieksmes pašvērtējums pret sportu un kustību aktivitātēm (abs. sk.)

Augstskolas Studentu viedoklis	izteikti pozitīvi	pozitīvi	drīzāk pozitīvi	neitrāli	drīzāk negatīvi	negatīvi
BA	51	44	4	4	0	0
DU	50	39	8	4	0	0
LLU	63	30	12	3	0	0
LU	39	47	10	4	1	0
LiepU	36	49	12	8	0	0
RPIVA	30	52	10	11	0	0
RSU	53	29	18	2	0	0
RTU	50	31	16	6	0	0
RA	27	53	13	11	0	0
VA	44	34	11	17	2	0

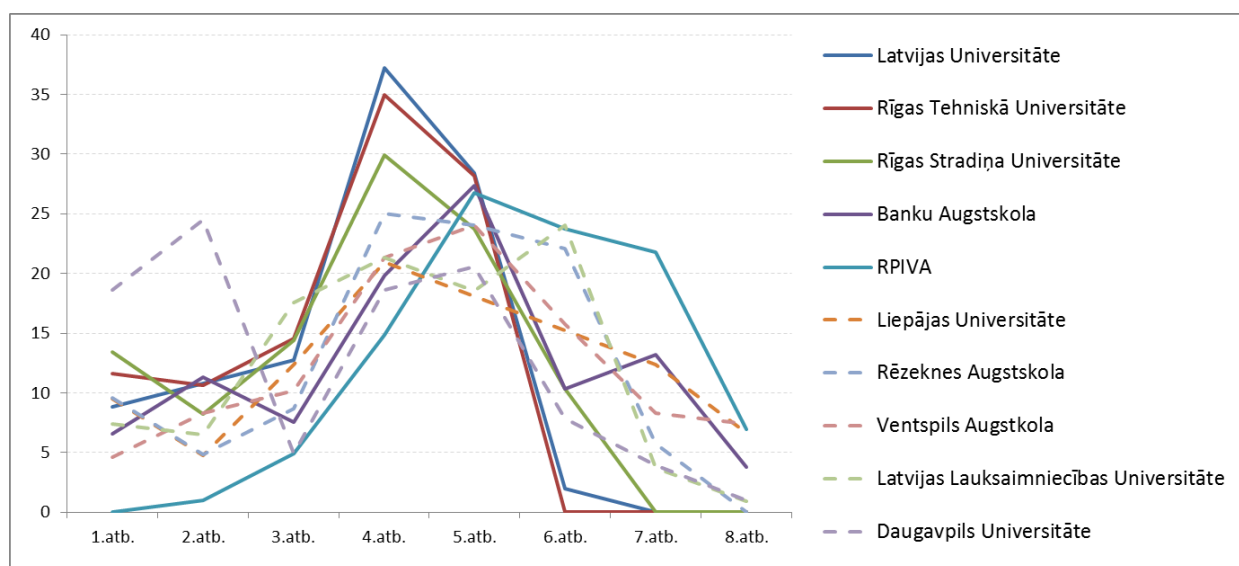
4.attēls. RA studentu nodarbošanās biežums ar fiziskām aktivitātēm (1.atb. – gandrīz katru dienu; 2.atb. – vidēji 5 reizes nedēļā; 3.atb. – vidēji 4 reizes nedēļā; 4.atb. – vidēji 3 reizes nedēļā; 5.atb. – vidēji 2 reizes nedēļā; 6.atb. – vidēji 1 reizi nedēļā; 7.atb. – retāk kā reizi nedēļā; 8.atb. – nenodarbojos)

Ne visu augstskolu studenti sniedz tik optimistiskas atbildes. Tā, piemēram, analizējot LiepU studentu sniegtās atbildes, jau redzam, ka sportam un kustību aktivitātēm tiek pievērsta jūtami mazāka laika daļa (skatīt 5.attēlu). Gandrīz sestā studentu daļa – 15% pievēršas kustību aktivitāšu nodarbībām reizi nedēļā, 12% to dara retāk kā reizi nedēļā, bet 7% nodarbībām sporta jomā vispār neatvēl nekādu laika daļu.

5.attēls. LiepU studentu nodarbošanās biežums ar fiziskām aktivitātēm (1.atb. – gandrīz katru dienu; 2.atb. – vidēji 5 reizes nedēļā; 3.atb. – vidēji 4 reizes nedēļā; 4.atb. – vidēji 3 reizes nedēļā; 5.atb. – vidēji 2 reizes nedēļā; 6.atb. – vidēji 1 reizi nedēļā; 7.atb. – retāk kā reizi nedēļā; 8.atb. – nenodarbojos)

Lai gan visu augstskolu studenti kopumā pietiekami daudz pievēršas nodarbībām sporta jomā (77%), tomēr ir arī tāda studentu daļa, kura to dara visai reti – vienu reizi nedēļā, retāk kā reizi nedēļā, vai pat nenodarbojas nemaz – kopumā tādu ir attiecīgi 13%, 7% un 3% studentu (skatīt 6., 7. un 8 atbildes 1.diagrammā).

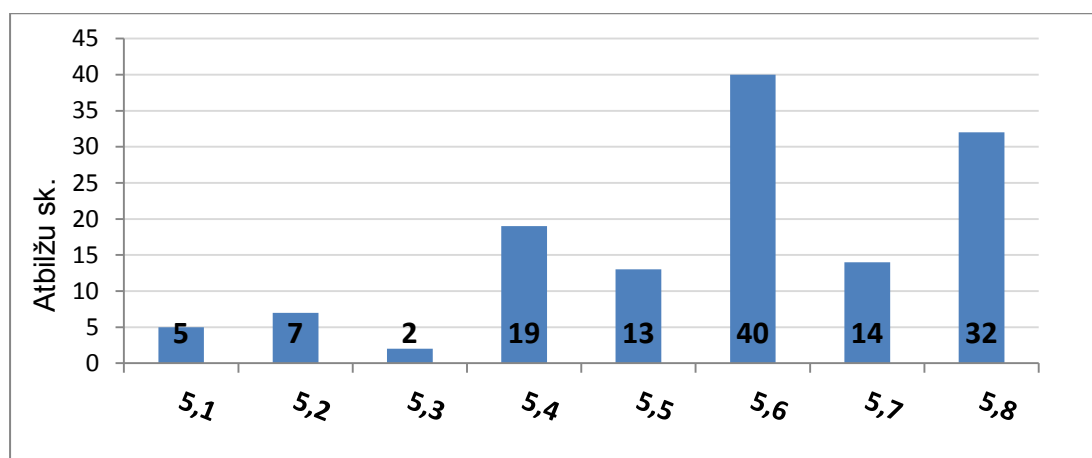

1.diagramma. Summārais studentu nodarbošanās biežums ar fiziskām aktivitātēm (%)

Nodarbojoties ar sportu un kustību aktivitātēm, viens no būtiskākajiem darbību raksturojošiem faktoriem ir slodze. Redzamākās un vieglāk izvērtējamās slodzes pazīmes ir elpošanas biežums, sviedru izdalīšanās intensitāte un darbības ilgums, ko arī lūdzām izvērtēt studentiem aptaujas 5.jautājumā – „Kā Jūs visbiežāk varētu raksturot savu nodarbību vai kustību aktivitāšu slodzi?”

Vismaz trešā studentu daļa no VA, DU un RTU ir izvērtējuši, ka viņi pārsvarā nodarbojas tādā slodzes intensitātē, kuras vidējais ilgums pārsniedz 60 minūtes, ir

novērojama svīšana un paātrināta elpošana, tomēr ir arī tāda studentu daļa (17% LiepU), kuri savas ierastākās slodzes izpaušmes raksturo tā – slodzes vidējais ilgums nepārsniedz 30 minūtes; nav novērojama palielināta svīšana un paātrināta elpošana. Vidēju sadali zināmā mērā atspoguļo LU iegūtie rezultāti (skatīt 6.attēlu).

6.attēls. LU studentu nodarbību vai kustību aktivitāšu slodzes raksturojums

(5,1 – slodzes vidējais ilgums nepārsniedz 30 minūtes; nav novērojama palielināta svīšana un paātrināta elpošana;

5,2 – slodzes vidējais ilgums nepārsniedz 30 minūtes; ir novērojama svīšana un paātrināta elpošana;

5,3 – slodzes vidējais ilgums nepārsniedz 30 minūtes; ir novērojama intensīva svīšana un stipri paātrināta elpošana;

5,4 – slodzes vidējais ilgums pārsniedz 60 minūtes; nav novērojama palielināta svīšana un paātrināta elpošana;

5,5 – slodzes vidējais ilgums pārsniedz 30 minūtes; nav novērojama palielināta svīšana un paātrināta elpošana;

5,6 – slodzes vidējais ilgums pārsniedz 30 minūtes; ir novērojama svīšana un paātrināta elpošana;

5,7 – slodzes vidējais ilgums pārsniedz 30 minūtes; ir novērojama intensīva svīšana un stipri paātrināta elpošana;

5,8 – slodzes vidējais ilgums pārsniedz 60 minūtes; ir novērojama svīšana un paātrināta elpošana)

Kopumā visvairāk studentu savu nodarbību vai kustību aktivitāšu slodzi raksturo kā vidēji intensīvu, ar novērojamu svīšanu un paātrinātu elpošanu laika posmā virs 30 minūtēm.

Pievēršoties studentu sporta un kustību aktivitāšu motivācijas analīzei, jāsecina, ka tā pārstāv visai plašu spektru un atspoguļo katras personības individuālo vērtību prioritāšu nozīmīgumu konkrētās darbības izvēlē. Studentu izvērtējumam tika piedāvātas sekojošas motivējošo faktoru grupas nodarbībām ar sportu vai kustību aktivitātēm (attiecīgo faktoru kārtas skaitļi atspoguļoti arī 2.tabulā):

1. lai uzturētu vai paaugstinātu fizisko sagatavotību,
2. lai norūdinātu un nostiprinātu veselību,
3. lai mazinātu ikdienas stresu,
4. lai tiktos ar draugiem vai paziņām,

5. lai piedalītos sacensībās,
6. lai uzlabotu savu izskatu,
7. lai pavadītu laiku aktīvi, interesanti un emocionāli piesātināti,
8. lai uzturētu savu prestižu,
9. tas veido manu labsajūtu,
10. man vienkārši patīk kustēties,
11. tā ir profesionālā nepieciešamība.

Nozīmīgāko motivējošo faktoru vērtējumu pa augstskolām var vērot 2.tabulā, kur salīdzinoši parādītas studentu prioritātes piedāvāto motivējošo faktoru izvērtējumā. Kopumā studentus darbībai sporta jomā visvairāk motivē fiziskās sagatavotības paaugstināšana, norūdišanās un veselības nostiprināšana; aktīva, interesanta un emocionāli piesātināta laika pavadīšana, kā arī labsajūtas veidošana. Savukārt kā vismazāk motivējošos, studenti ir izvēlējušies faktoros – piedalīšanās sacensībās un prestiža uzturēšana.

2.tabula

Būtiskākie studentus motivējošie faktori nodarbībām ar sportu un kustību aktivitātēm (abs.sk., faktoru kodi minēti tekstā pirms tabulas)

Augstskolas	1 fakt	2 fakt	3 fakt	4. fakt	5. fakt	6. fakt	7. fakt	8. fakt	9. fakt	10. fakt	11. fakt
BA	66	56	34	25	11	49	72	16	75	51	21
DU	70	70	40	30	17	47	63	13	60	54	28
LLU	54	52	31	6	6	41	38	23	49	15	17
LU	78	78	24	12	12	61	54	15	60	49	9
LiepU	62	70	41	21	14	60	53	7	62	51	24
RPIVA	54	71	38	19	4	57	58	3	68	58	9
RSU	65	68	35	17	14	63	57	6	67	56	18
RTU	70	79	30	24	14	59	55	11	66	54	20
RA	63	71	25	25	8	53	45	13	38	41	6
VA	71	69	35	24	11	34	45	10	51	46	8

Ikdienas darbību izvēle ir saistīta ne tikai ar motivējošo faktoru esamību un individuālo vēlmi tos sasniegt, bet arī ar pretējām – darbības veikšanu kavējošām ietekmēm. Tie ir kā personības iekšējie, tā arī apkārtējās vides faktori, kuri, katrs atsevišķi vai savstarpēji papildinošā veidā, traucē sasniegt iecerēto. Piedāvājot studentiem izvērtēt nozīmīgākos faktoros, kuri traucē nodarboties ar sportu vai kustību aktivitātēm, tika iegūti sekojoši rezultāti. Visu augstskolu studentu skatījumā traucējošo faktoru uzskaitījumā dominē laika trūkums un finansiālā dārdzība, bet atsevišķu augstskolu studenti uzsver arī tādu faktoru negatīvo ietekmi kā atbilstošu sporta laukumu lielais attālums vai arī, ka sporta bāzes nav pieejamas ērtos laikos (skatīt 3 tabulu).

3.tabula

Nozīmīgākie faktori studentu pašvērtējumā, kuri traucē nodarboties ar sportu un kustību aktivitātēm (abs.sk. tikai izteiktā individuālā nozīmībā)

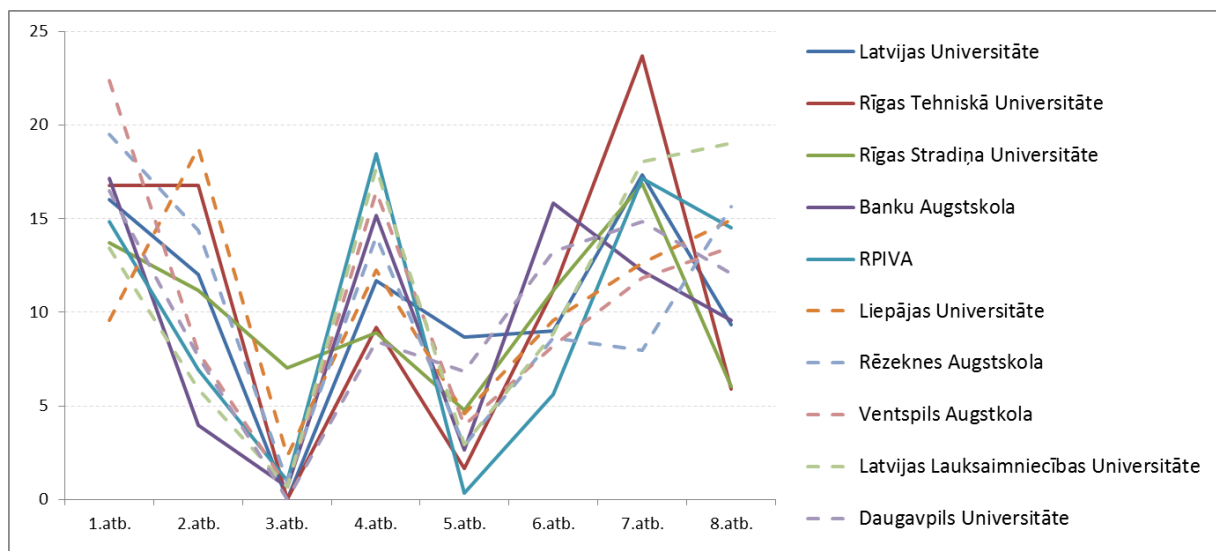
Augst skolas	1 fakt	2 fakt	3 fakt	4. fakt	5. fakt	6. fakt	7. fakt	8. fakt	9. fakt
BA	51	20	27	10	0	10	4	6	2
DU	44	4	11	13	3	12	4	3	8
LLU	40	29	26	18	0	9	8	2	4
LU	52	29	11	18	6	23	2	9	7
LiepU	40	20	21	18	7	21	5	11	5
RPIVA	65	27	20	21	7	24	3	8	8
RSU	60	32	24	20	7	24	3	10	5
RTU	63	24	9	15	14	41	2	14	5
RA	55	20	15	23	1	6	5	5	14
VA	52	22	15	23	8	21	18	8	8

Faktori: 1 – laika trūkums, 2. – tuvumā nav atbilstošu sporta laukumu; 3. – sporta bāzes nav pieejamas ērtos laikos; 4. – nav atbilstošas treniņu partneru vai draugu grupas; 5. – nav nepieciešamības nodarboties ar sportu; 6. – tas ir pārāk dārgi; 7. – veselības stāvoklis neatļauj; 8. – trūkst kompetentu treneru, instruktoru; 9. – nepietiekams zināšanu un prasmju līmenis.

2.2. Studentu summārie un salīdzinošie izvērtējumi par sporta veidu izvēli, sporta infrastruktūras stāvokli un tās pieejamību augstskolā

Lai izvērtētu studentiem prioritāros sporta veidus un augstskolu iespējas tos piedāvāt studiju procesā, tika analizēti rezultāti 3., 4., 10., 11., un 14. anketas jautājumos.

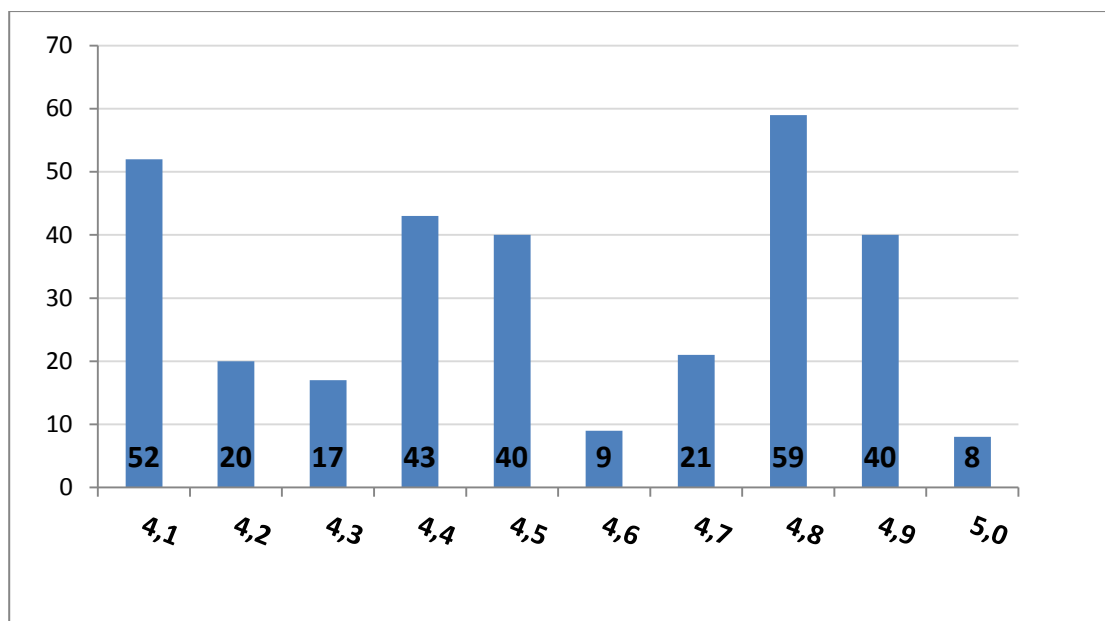
Ar kādā veida fiziskām aktivitātēm studenti nodarbojas visbiežāk? Izvērtējot studentu sniegtās atbildes, tika konstatēts, ka gan Rīgas, gan Latvijas reģionu augstskolās lielākā piekrišana ir skriešanai, vingrošanai, sporta spēlēm, braukšanai ar divriteni, soļošanai lielākos attālumos un peldēšanai. Katras augstskolas studentu prioritātes ir atšķirīgas, bet salīdzinoši studentu visiecenītāko fiziskās aktivitātes veidu izvēles var izvērtēt 7.attēlā, kur Rīgas augstskolām rezultāti iezīmēti ar nepārtrauktām līnijām, bet Latvijas reģionu augstskolām – ar punktētām.

7.attēls. Fizisko aktivitāšu veidi, ar kuriem studenti nodarbojas visbiežāk

(abs.sk.). Fizisko aktivitāšu veidi: 1 – skriešana; 2. – soļošana (*ieskaitot lielāka attāluma veikšanu ceļā uz mācību iestādi*); 3. – nūjošana; 4. – Braukšana ar divriteni; 5. – cīņas sporta veidi; 6. – peldēšana; 7. – vingrošanas un aerobikas veidi; 8. – Komandu sporta spēles (*basketbols, volejbols, regbijs, futbols un citi*); 9. – teniss, badmintonis, skvošs; 10. – slēpošana, slidošana; 11. – cits aktivitātes veids; 12. – nenodarbojos.

Viens no būtiskiem studentu sporta darbības iespēju raksturojumiem ir attiecīgo sporta veidu infrastruktūra studiju vietas tuvumā. Studenti varēja izvērtēt savu iecienītāko kustību aktivitāšu vai sporta nodarbību vietu, izvēloties kādu no piedāvātajām atbildēm vai arī ierakstot savu alternatīvu. Kopumā studentu izvēles dažādību un plašo interešu loku labi raksturo LU studentu atbildes, kuras var skatīt 8.attēlā un kur viena no iecienītākajām izvēlēm ir – savas augstskolas sporta bāzes.

8.attēls. Studentu ierastās nodarbību vietas ar kustību aktivitātēm vai sportu (atbilžu skaits)

4,1 – Brīvā dabā vai pilsētās vidē (*meži, parki, skvēri, ceļi, ielas, kas nav īpaši paredzēti sportošanai*);

4,2 – Atklātās peldvietās (*jūrā, ezerā, upē, dīķī*);

4,3 – Peldbaseinā;

4,4 – Trenažieru zālē vai fitnesa klubā;

4,5 – Sporta spēļu laukumos vai zālēs;

4,6 – Īpašās kustību aktivitātei paredzētās vietās (*veloceliņi, skriešanas vai nūjošanas takas, speciāli iekārtotie brīvās pieejas sporta laukumi*);

4,7 – Stadionā;

4,8 – Augstskolas sporta bāzēs;

4,9 – Savā mājā, dārzā, dzīvoklī;

4,10 – Citur)

Izvērtējot katras augstskolas studentu sniegtās atbildes, tika konstatēts, ka visbiežāk minētās vietas sportošanai vai kustību aktivitātēm ir šādas:

BA – trenažieru zālē vai fitnesa klubā un brīvā dabā vai pilsētās vidē;

DU – sporta spēļu laukumos vai zālēs; brīvā dabā vai pilsētās vidē;

LLU – augstskolas sporta bāzēs; brīvā dabā vai pilsētās vidē;

LU – augstskolas sporta bāzēs; brīvā dabā vai pilsētās vidē;

LiepU – savā mājā, dārzā, dzīvoklī; brīvā dabā vai pilsētās vidē;

RPIVA – savā mājā, dārzā, dzīvoklī; brīvā dabā vai pilsētās vidē;

RSU – augstskolas sporta bāzēs; brīvā dabā vai pilsētās vidē;

RTU – augstskolas sporta bāzēs; brīvā dabā vai pilsētās vidē;

RA – sporta spēļu laukumos vai zālēs; brīvā dabā vai pilsētās vidē;

VA – brīvā dabā vai pilsētās vidē; savā mājā, dārzā, dzīvoklī.

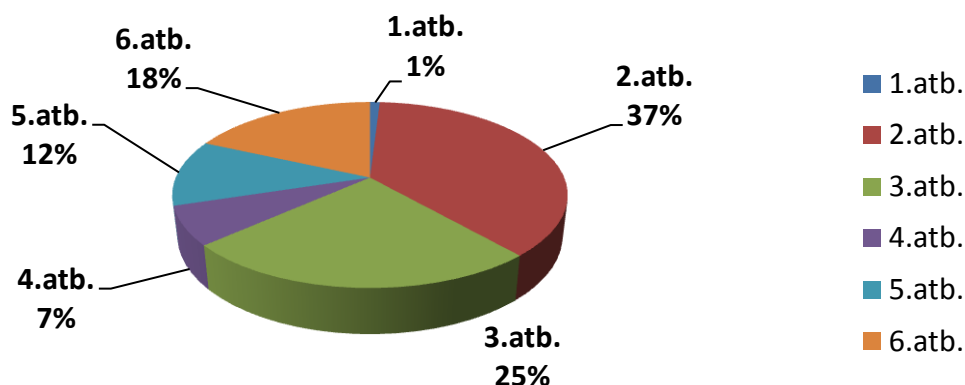
Tā kā daudzās augstskolās studentu sporta vietas izvēles prioritātes netiek saistītas ar savas augstskolas sporta bāzēm, tad ir visai likumsakarīgs jautājums par

attiecīgo augstskolu sporta infrastruktūras stāvokli (studentu vērtējumā) un to pieejamību studentu grupas vai individuālajām nodarbībām.

Savas augstskolas sporta infrastruktūras stāvokļa izvērtēšanai studentiem tika piedāvāti sekojoši izvēles varianti:

1. Sporta infrastruktūra ir augstā līmenī
(sporta zāles, laukumi ir labā stāvoklī, ērtas ģērbtuves, labs inventārs, pieejami treneru pakalpojumi);
2. Sporta infrastruktūra ir vidējā līmenī
(sporta zāles, laukumi ir diezgan labā stāvoklī, ir pieejamas ģērbtuves un inventārs, pieejami atsevišķu treneru pakalpojumi);
3. Sporta infrastruktūra ir zemā līmenī
(sporta zāles, laukumi ir sliktā stāvoklī, nav pieejamas vai nepietiekamas kvalitātes ģērbtuves, slikts vai nepietiekams inventārs, nav pieejami treneru pakalpojumi);
4. Sporta infrastruktūra ir ļoti vāja
(sporta zāles, laukumi ir ļoti sliktā stāvoklī, nav pieejamas ģērbtuves, inventārs nav vai tas nav atbilstošs, nav pieejami treneru pakalpojumi);
5. Uzskatu, ka sporta infrastruktūras nav;
6. Cita atbilde (attiecīgo izvēļu kārtas skaitļi atspoguļoti arī 9.attēlā un 5.tabulā).

Mūsdienu studentu prasības, sekojot sabiedrības līmeņa izaugsmei, arvien pieaug un augstskolu vides sporta infrastruktūrai būtu tam jāseko. Lielākais studentu vairums savas augstskolas sporta infrastruktūras līmeni vērtē kā vidēju (no 83% RA līdz 43% RPIVA), taču īpaši satraucošas atbildes bija RPIVA studentu vidū, kur 34% uzskatīja, ka sporta infrastruktūras augstskolā vispār nav. Arī LiepU studentu atbildes jūtami atšķīrās no citu augstskolu studentu dominējošā viedokļa (skatīt 9.attēlu). Pārrunās ar augstskolas studentiem tika konstatēts, ka sporta infrastruktūra šajā augstskolā ir nepietiekama un arī pilsētas vidē studentiem netiek piedāvātas pietiekamas iespējas sporta nodarbībām. Šī infrastruktūras situācija ietekmēja arī studentu prioritāšu izvēli attiecībā uz fiziskām nodarbībām izvēlētajām vietām – savā mājā, dārzā, dzīvoklī vai brīvā dabā un pilsētās vidē, kas nav īpaši paredzēta sportošanai.

9.attēls. Liepājas Universitātes studentu vērtējums par savas augstskolas sporta infrastruktūras stāvokli

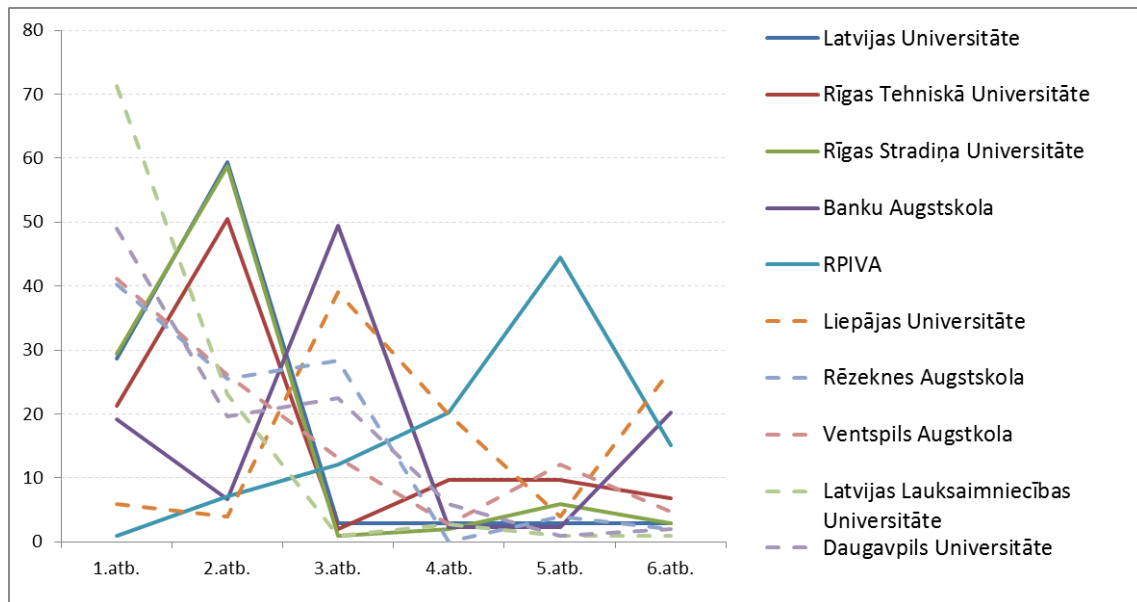
Salīdzinoši studentu vērtējumu par savu augstskolu sporta infrastruktūru parāda 4.tabula, kurā var redzēt, ka Rīgas augstskolu studentu vērtējums nedaudz atšķiras no Latvijas reģionālo augstskolu studentu viedokļiem, bet viskrasākās atšķirības ir LiepU un RPIVA studentiem.

4.tabula

Studentu vērtējums par savas augstskolas sporta infrastruktūras stāvokli (%)

Augstskolas	Augstā līmenī	Vidējā līmenī	Zemā līmenī	Ļoti vāja	Nav	Cita atbilde
BA	19	7	50	2	2	20
DU	49	20	22	6	1	2
LLU	71	23	1	3	1	1
LU	29	59	3	3	3	3
LiepU	6	4	39	20	4	27
RPIVA	1	7	12	20	45	15
RSU	29	59	1	2	6	3
RTU	21	50	2	10	10	7
RA	40	26	20	0	4	2
VA	41	26	13	3	12	5

Augstāk minētais jautājums visai cieši ir saistīts ar studentu viedokli par savas augstskolas sporta bāzu pieejamību un katras augstskolas fakultāšu studiju procesa organizēšanu. Gribētos izcelt vairākas raksturīgākās atbildes. 40% RA studentu vērtē, ka viņu augstskolas sporta bāzu skaits ir pietiekams, tās ir ērti izvietotas un pieejamas visiem augstskolas studentiem. LU un RSU studentu vairums (59%) uzskata, ka esošo sporta bāzu skaits ir pietiekams, bet tās nav ērti izvietotas un nav pieejamas visiem studentiem. Savukārt 77% RPIVA un 63% LiepU studentu uzskata, ka sporta bāzu skaits nav pietiekams vai pat vispār trūkst. Visai raksturīgi, ka nepietiekamas sporta infrastruktūras izvērtējumā daļa studentu uzskata, ka tās nav pieejamas lielākai studentu daļai vai arī ir neērti izvietotas, bet citi tās vērtē kā ērti izvietotas un studentu pieprasījumu apmierinošas. Visai uzskatāmi studentu vērtējums šajā jautājumā ir redzams 10.attēlā.

10.attēls. Sporta bāzu pieejamība studentu skatījumā

1. Sporta bāzu skaits ir pietiekams, tās ir ērti izvietotas un pieejamas visiem augstskolas studentiem;
2. Sporta bāzu skaits ir pietiekams, bet tās nav ērti izvietotas un nav pieejamas visiem studentiem;
3. Sporta bāzu skaits nav pietiekams, bet esošās ir ērti izvietotas un apmierina studentu pieprasījumu;
4. Sporta bāzu skaits nav pietiekams un tās nav pieejamas lielākai studentu daļai;
5. Augstskolai trūkst savas sporta bāzes;
6. Cita atbilde)

5.tabula

Studentu viedoklis par sporta vai kustību aktivitāšu nodarbībām studiju priekšmetu piedāvājumā ar atbilstošu kredītpunktu piešķiršanu (%)

Augstskolas	1	2	3	4	5	6
BA	4	7	9	15	42	23
DU	4	18	29	5	37	7
LLU	14	48	18	1	10	9
LU	20	15	26	2	30	7
LiepU	7	8	33	3	40	9
RPIVA	5	11	16	19	41	8
RSU	17	32	16	2	29	4
RTU	13	25	15	0	42	5
RA	27	15	27	7	20	4
VA	5	7	17	6	31	34

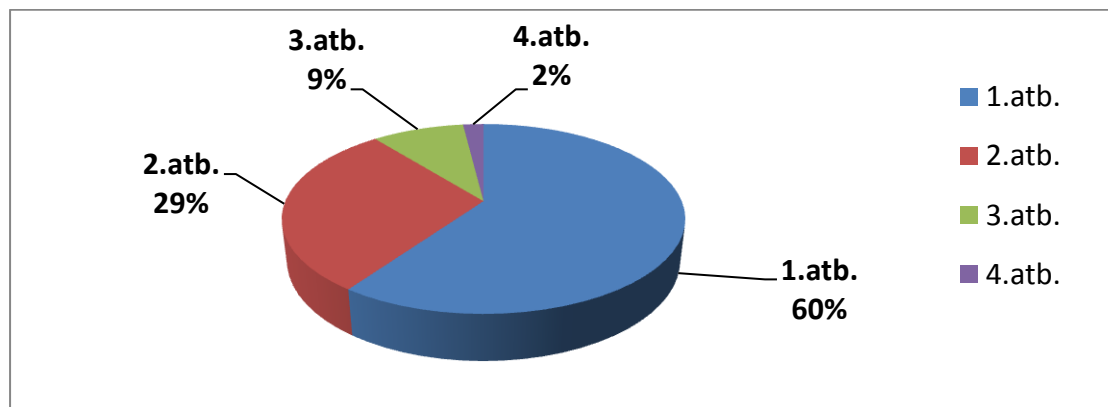
1. Jā, sporta nodarbībai ir jābūt obligātai 1.kursā;
2. Jā, sporta nodarbībai ir jābūt obligātai 1. un 2.kursā;

3. Jā, sporta nodarbībai ir jābūt obligātai visu studiju laiku;
4. Jā, sporta nodarbībai ir jābūt izvēles priekšmetu sarakstā 1. Kursā;
5. Jā, sporta nodarbībai ir jābūt izvēles priekšmetu sarakstā visos studijuursos;
6. Nē, sporta nodarbība nav nepieciešama.

Ja daudzos jautājumos studentu atbildes dalās, tad jautājumā par sporta nodarbību iekļaušanu studiju procesā valda apbrīnojama vienprātība ar dominējošo viedokli, ka sporta vai kustību aktivitāšu nodarbībām Latvijā ir jābūt studiju priekšmetu piedāvājumā ar atbilstošu kredītpunktu piešķiršanu (skatīt 5.tabulu). Uzskatu, ka tieši šī jautājuma atbilžu tendenciozitāte norāda uz studentu vēlmi būt aktīviem, paredzēt šīm aktivitātēm noteiktu, stabilu laiku ikdienas plānojumā un sabalansēt teorētisko un praktisko nodarbību daļas.

2.3. Studentu summārie un salīdzinošie izvērtējumi par personīgo resursu ieguldījumu sportisko aktivitāšu vajadzībām, kā arī augstskolas iesaistīšanos aktīva dzīvesveida veicināšanā

Aptaujā pievērsāmies arī jautājumiem par studentu individuālo ieguldījumu sporta un kustību aktivitātes sekmēšanā un augstskolas motivējošām aktivitātēm studentu aktīva un veselīga dzīvesveida veicināšanā. Lai arī studenti savu attieksmi pret sportu vērtē izteikti pozitīvi, tomēr nomācoši lielākā studentu daļa reģionālajās augstskolās (71,8%) atļaujas tērēt sportam un kustību aktivitātēm tikai līdz 10 latiem mēnesī. Īpaši spilgti šīs summas iezīmējas reģionālajās augstskolās, kur, piemēram, 86% RA studenti vidēji tērē līdz 10 LVL mēnesī, bet 14% studentu – 10 līdz 25LVL. Nedaudz lielākas summas sportam un kustību aktivitātei atļaujas tērēt LU studenti (sadalījumu skatīt 11.attēlā). Savukārt 29% Banku augstskolas studentu tērē no 10 līdz 25LVL, 26% - tērē no 25 līdz 50 LVL, bet 8% pat vairāk par 50LVL.

11.attēls. LU studentu tēriņi sportam un kustību aktivitātēm vidēji viena mēneša laikā (1.atb. – līdz 10LVL; 2.atb. – 10 līdz 25LVL; 3.atb. – 25 līdz 50LVL; 4.atb. – vairāk kā 50 LVL)

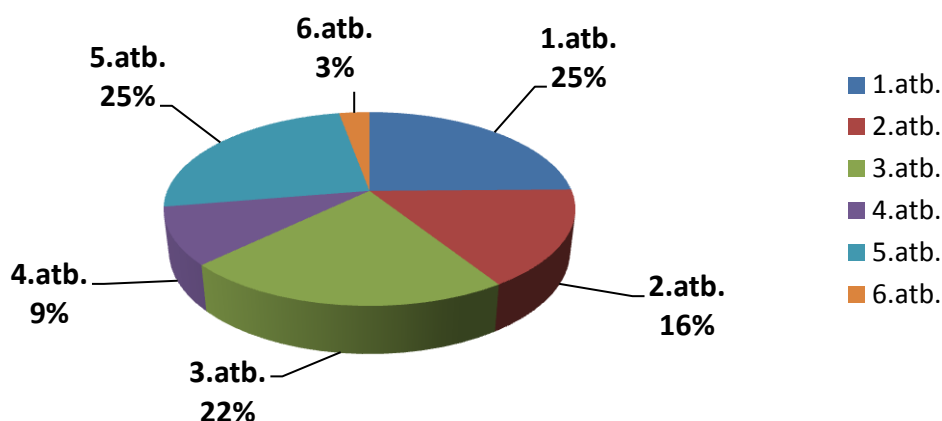
Kopumā visu augstskolu studentu vidējos izdevumus sporta un kustību aktivitātēm viena mēneša laikā var redzēt 6.tabulā.

6.tabula

Summārie studentu tēriņi sportam un kustību aktivitātēm vidēji viena mēneša laikā (1.atb. – līdz 10LVL; 2.atb. – 10 līdz 25LVL; 3.atb. – 25 līdz 50LVL; 4.atb. – vairāk kā 50 LVL)

Augstskolas	Līdz 10LVL	10 līdz 25LVL	25 līdz 50LVL	Vairāk kā 50 LVL
Tēriņi %				
BA	37	29	26	8
RTU	56	27	15	2
LU	60	29	9	2
RPIVA	80	13	7	0
RSU	54	28	16	2
RA	86	14	0	0
VA	75	22	3	0
LiepU	70	17	11	2
DU	56	27	13	4
LLU	72	19	8	1

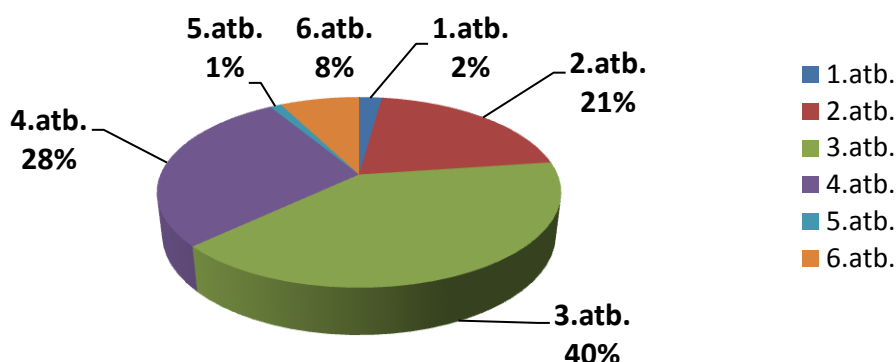
Izvērtējot šo naudas līdzekļu sadalījumu inventāra un dažādu sporta pakalpojumu jomā, kopumā nav izteikti viena dominējošā joma (skatīt 12.attēlu).

12.attēls. Summārais LLU studentu tēriņu sadalījums sportam un kustību aktivitātēm vidēji viena mēneša laikā (1.atb. – abonementa iegādei; 2.atb. – inventāra iegādei; 3.atb. – sporta apģērba iegādei; 4.atb. – treneru atalgojumam; 5.atb – transporta izdevumiem; 6.atb. – citām vajadzībām).

Augstskolu piedāvājumu izvērtējumā, studenti atzīst, ka lielākā daļa augstskolu piedāvā sporta nodarbību iespējas pēc studiju procesa un šīs iespējas lielākoties tiek piedāvātas tikai atsevišķos sporta veidos – to uzskatāmi var redzēt BA studentu atbilžu piemērā, kur 40% studentu uzskata, ka augstskola piedāvā iespējas nodarboties trenera vadībā tikai atsevišķos sporta veidos, bet vēl 28%, ka šādu iespēju piedāvā patstāvīgām nodarbībām atsevišķos sporta veidos (skatīt 13.attēlu). Daļa augstskolu sporta nodarbības ir iekļāvusi studiju priekšmetu skaitā A, B vai C daļā (LLU, RTU, RA, atsevišķas programmas DU, LiepU un LU). Summārais studentu vērtējums par

augstskolas sporta nodarbību un kustību aktivitāšu iespēju piedāvājumu redzams 7. tabulā.

13.attēls. Banku Augstskolas studentu vērtējums par augstskolas sporta nodarbību un kustību aktivitāšu iespēju piedāvājumu (Piedāvātie atbilžu varianti:

1.atb – Augstskolā sporta nodarbības ir iekļautas studiju priekšmetu skaitā A, B vai C daļā (*vismaz 1Kr. punkts*); 2.atb – Augstskola piedāvā plašas sporta nodarbību iespējas pēc studiju procesa; 3.atb – Augstskola piedāvā iespējas nodarboties atsevišķos sporta veidos trenera vadībā; 4.atb – Augstskola piedāvā iespējas nodarboties atsevišķos sporta veidos patstāvīgi; 5.atb – Augstskola nepiedāvā sporta nodarbību iespējas; 6.atb – Cits piedāvājums)

7.tabula

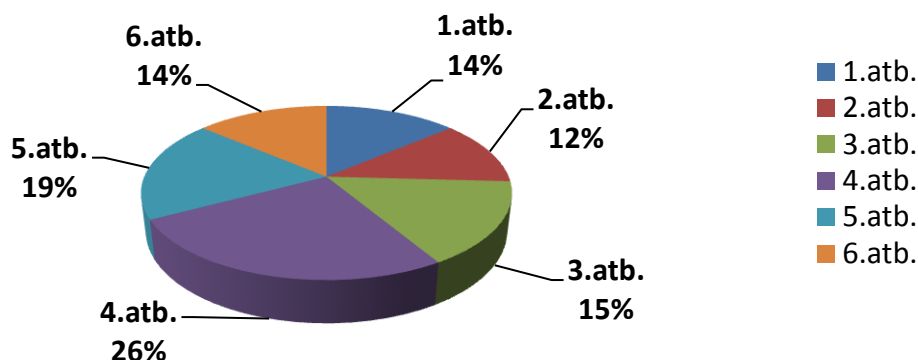
Summārais studentu vērtējums par augstskolas sporta nodarbību un kustību aktivitāšu iespēju piedāvājumu (abs sk)

Augstskolas	1	2	3	4	5	6
BA	2	19	37	26	1	7
DU	11	47	32	11	0	1
LLU	55	18	20	14	0	0
LU	64	12	22	1	0	3
LiepU	52	4	17	18	7	7
RPIVA	18	6	11	16	39	11
RSU	61	10	23	4	0	4
RTU	60	3	33	0	0	7
RA	27	37	21	11	2	4
VA	4	45	17	38	2	2

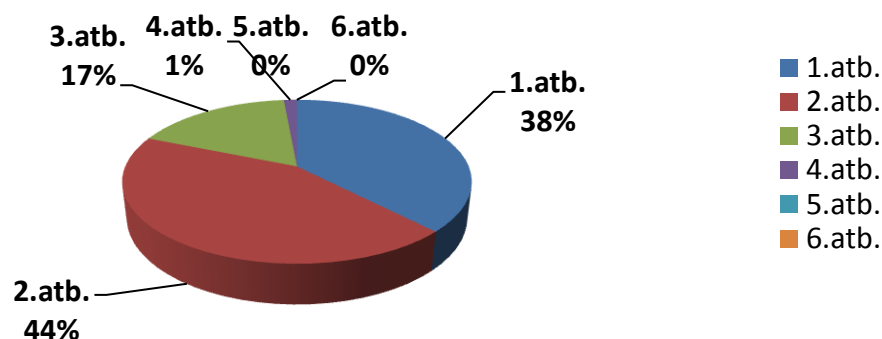
Piedāvājot studentu vērtējumam jautājumu par augstskolas lomu studentu veselīga un aktīva dzīvesveida sekmēšanā, saņēmām visai atšķirīgas atbildes, kuras integrē kā infrastruktūras pieejamības, tā arī personāliju jautājumus katrā konkrētā augstskolā. Tā, piemēram, Liepājas Universitātes studenti kopumā uzskata, ka augstskola varētu daudz vairāk ieguldīt sporta aktivitāšu jomā (skatīt 14.attēlu),

savukārt Rēzeknes Augstskolas studenti uzskata, ka augstskola pietiekami labi sekmē veselīga dzīvesveida veidošanos, jo studentiem regulāri notiek sporta aktivitāšu pasākumi un kopumā ir iespējas piedalīties dažādās sacensībās (skatīt 15.attēlu), bet liela daļa (66%) RPIVA studentu uzskata, ka augstskola nesekmē aktīva dzīvesveida uzturēšanu, jo netiek organizētas ne sporta nodarbības, ne arī kustību aktivitāšu pasākumi (skatīt 16.attēlu). Ļoti labi augstskolas darbību sporta jomā novērtēja LLU studenti no Jelgavas (90%), jo līdz ar visai labi pieejamām sporta bāzēm tur arī regulāri notiek dažādi sporta pasākumi un studentiem ir iespējas parādīt sevi kā dažāda veida treniņos, tā arī sacensībās (skatīt 17.attēlu). Piedāvāto atbilžu varianti minētajos attēlos:

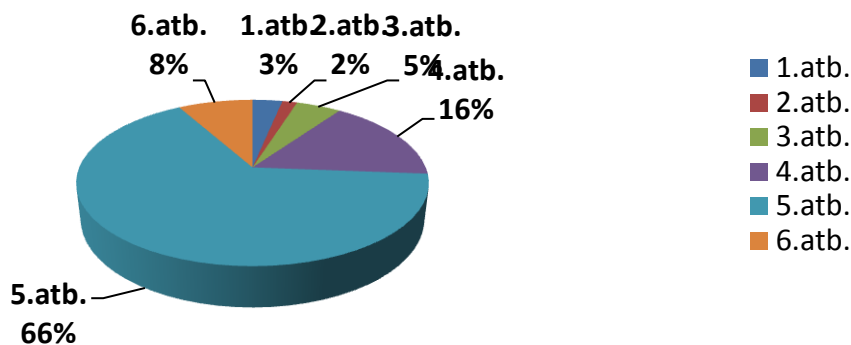
1. – Jā, jo tiek organizētas sporta un kustību aktivitāšu nodarbības un ir plašas iespējas piedalīties sporta pasākumos;
2. – Jā, jo regulāri notiek sporta aktivitāšu pasākumi un ir iespējas piedalīties dažādās sacensībās;
3. – Jā, jo tiek organizēti informatīvie un izglītojošie pasākumi veselības un sporta jomā;
4. – Nē, jo organizētās sporta un kustību aktivitātes nav pieejamas visiem interesentiem;
5. – Nē, jo netiek organizētas sporta nodarbības un kustību aktivitāšu pasākumi;
6. – Cita atbilde.

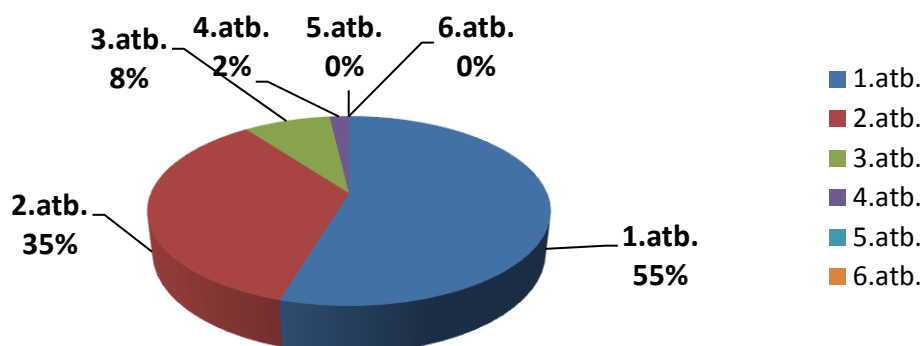
14.attēls. Liepājas Augstskolas studentu vērtējums par augstskolas ieguldījumu studentu veselīga un aktīva dzīvesveida sekmēšanā

15.attēls. RA studentu vērtējums par augstskolas ieguldījumu studentu veselīga un aktīva dzīvesveida sekmēšanā

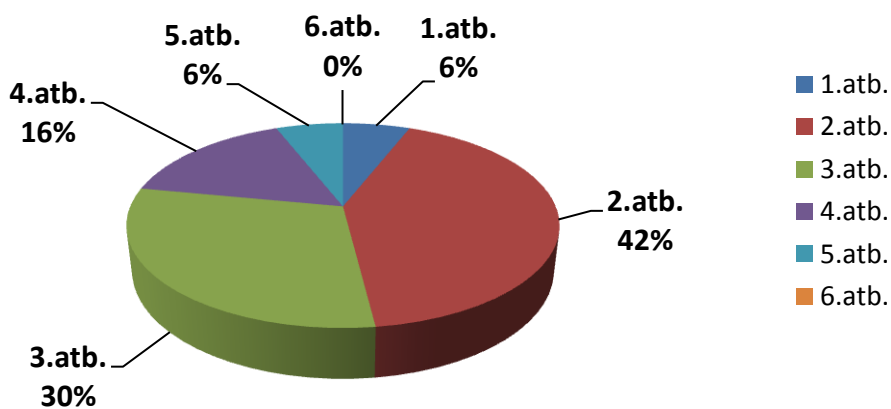

16.attēls. RPIVA studentu vērtējums par augstskolas ieguldījumu studentu veselīga un aktīva dzīvesveida sekmēšanā

17.attēls. Latvijas Lauksaimniecības Universitātes studentu vērtējums par augstskolas ieguldījumu studentu veselīga un aktīva dzīvesveida sekmēšanā

Mūsdienās liela nozīme ir informācijas iegūšanai un tāpēc aptaujas anketā tika iekļauts arī jautājums par informācijas iegūšanas iespējām un veidiem. Tika konstatēts, ka visbiežāk studenti iegūst informāciju no interneta vai reklāmas sludinājumiem (skatīt 18.attēlu).

18.attēls. Biežākie informācijas iegūšanas veidi par iespējām nodarboties ar kustību aktivitātēm LU (1. – reklāmas sludinājumi; 2. – internets; 3. – draugi; 4. – augstskolas mājas lapa; 5. – augstskolas sporta kluba informācija; 6. – citur).

3. Pētījuma secinājumi un rekomendācijas sporta politikas dokumentu izstrādei

Veicot pētījumā iegūto datu apstrādi, kā arī salīdzinoši izvērtējot un interpretējot pētījuma rezultātus, tika iegūti vairāki **secinājumi**:

1. Summāri lielākā studentu daļa kā Rīgas, tā arī reģionālajās augstskolās savu attieksmi pret sportu vērtē kā pozitīvu, jo dažādas intensitātes pozitīvas attieksmes vērtējumi ievērojami prevalē pār neitrāliem un negatīviem vērtējumiem (atbilstu procentuālās svārstības ir diapazonā no 82% līdz 96%). Lai gan visu augstskolu studenti kopumā pietiekami daudz pievēršas sporta vai kustību aktivitāšu nodarbībām (77%), tomēr ir arī tāda studentu daļa, kura to dara visai reti – vienu reizi nedēļā, retāk kā reizi nedēļā, vai pat nenodarbojas nemaz – kopumā tādu ir attiecīgi 13%, 7% un 3% studentu. Kopumā studenti visbiežāk nodarbojas ar tāda veida fiziskām aktivitātēm, kā skriešana, vingrošana un sporta spēles.

2. Pievēršoties studentu sporta un kustību aktivitāšu motivācijas analīzei, jāsecina, ka visbiežāk studentus motivē – fiziskās sagatavotības paaugstināšana, norūdināšanās un veselības nostiprināšana; aktīva, interesanta un emocionāli piesātināta laika pavadīšana, kā arī labsajūtas veidošana.

Savukārt traucējošo faktoru vidū visu augstskolu studentu skatījumā dominē laika trūkums un finansiālā dārdzība. Atsevišķu augstskolu studenti uzsver arī tādu faktoru negatīvo ietekmi kā atbilstošu sporta laukumu lielais attālums no studentu dzīves vai studiju vietas, kā arī to, ka sporta bāzes nav pieejamas studentiem ērtos laikos.

3. Izvērtējot studentu viedokli par savas augstskolas sporta infrastruktūras stāvokli un to pieejamību studentu grupas vai individuālajām nodarbībām, tika secināts, ka lielākais studentu vairums savas augstskolas sporta infrastruktūras līmeni vērtē kā vidēju. Atsevišķu augstskolu studentu vērtējumi norāda uz sporta infrastruktūras nepietiekamību augstskolā (BA 50%; LiepU 39%), bet 45% RPIVAS studentu uzskatīja, ka tās vispār nav. Pārrunās ar augstskolas studentiem tika konstatēts, ka sporta infrastruktūra šajā augstskolā ir nepietiekama un arī tuvumā esošajā pilsētas vidē studentiem netiek piedāvātas pietiekamas iespējas nodarboties ar sportu. Šī infrastruktūras situācija ietekmēja arī studentu atbildes attiecībā uz fiziskajām nodarbībām izvēlētajām vietām, kur priekšroka tika dota kustību aktivitātēm savā mājā, dārzā, dzīvoklī vai brīvā dabā un pilsētās vidē, kas nav īpaši paredzēta sportošanai.

4. Pētījumā tika konstatēts, ka lielākā studentu daļa (64.6%) sportam un kustību aktivitātēm atļaujas tērēt tikai līdz 10 latiem mēnesī. Īpaši spilgti šīs summas iezīmējas reģionālajās augstskolās, kur, piemēram, 87% RA studenti vidēji tērē līdz 10 LVL mēnesī, bet tikai 13% studentu – 10 līdz 25LVL. Nedaudz lielākas summas sportam un kustību aktivitātei atļaujas tērēt Rīgas augstskolu studenti, bet kopumā visu augstskolu studentu vidējie izdevumi sporta un kustību aktivitātēm viena mēneša laikā ir diapazonā līdz 10 LVL. Finansiālajiem izdevumiem kopumā nav izteikti viena dominējošā joma.

5. Izteikta vienprātība studentu viedoklī parādās jautājumā par sporta nodarbību iekļaušanu studiju procesā. Tā vidēji 89% studentu uzskata, ka sporta vai kustību aktivitāšu nodarbībām Latvijā ir jābūt visu augstskolu studiju priekšmetu piedāvājumā

ar atbilstošu kredītpunktu piešķiršanu. Tieši šī jautājuma atbilžu tendenciozitāte norāda uz daudzu studentu vēlmi būt aktīviem, paredzēt šīm aktivitātēm noteiktu, stabilu laiku ikdienas plānojumā un sabalansēt teorētiskās un praktiskās nodarbības savā ikdienā. Lai gan atsevišķu augstskolu studiju priekšmetu piedāvājumā ir iekļautas sporta vai kustību aktivitāšu nodarbības A, B vai C daļā – LLU, RTU, RA, kā arī atsevišķās programmās DU, LiepU un LU, tomēr studenti atzīst, ka pārsvarā augstskolas piedāvā sporta nodarbību iespējas tikai pēc studiju procesa un šīs iespējas lielākoties tiek piedāvātas dažos atsevišķos sporta veidos.

6. Visai konkrēts skatījums parādās studentu vērtējumos par augstskolas lomu studentu veselīga un aktīva dzīvesveida sekmēšanā. Tā lielākā studentu daļa uzskata, ka augstskolas resursu ietvaros sportam un kustību aktivitātei vajadzētu pievērst lielāku uzmanību, bet daļa studentu ir pozitīvi novērtējuši savas augstskolas ieguldījumu studentu aktīva dzīvesveida sekmēšanā ar dažādām sacensībām un plašu sporta nodarbību piedāvājumu. Vērtējumi un viedokļi šajā jautājumā ir visai atšķirīgi un tos nosaka kā motivējošās vides īpatnības un infrastruktūras pieejamība, tā arī sporta jomas vadītāju personāliju ieguldījums katrā konkrētā augstskolā.

Pētījuma rezultātu izvērtējums ļauj izvirzīt vairākas būtiskas **rekomendācijas** sporta politikas dokumentu izstrādei Latvijas augstskolu kontekstā:

1. Visu augstskolu studiju priekšmetu piedāvājumā nepieciešams iekļaut sporta vai kustību aktivitāšu nodarbības pirmā un otrā kursa studentiem ar atbilstošu kredītpunktu piešķiršanu.

2. Būtu vēlama stabila resursu piešķiršana sporta darba organizēšanai augstskolā, ietverot kā dažādu sporta veidu nodarbību piedāvājumu profesionālu treneru vadībā, tā arī regulāri organizētas sporta un kustību aktivitāšu nodarbības ar plašām iespējām piedalīties studentu sporta pasākumos gan savas augstskolas, gan Latvijas, gan arī starptautiskā līmenī.

3. Nepieciešams paplašināt studentu sporta pasākumu organizēšanu starp augstskolām un palielināt studentu motivāciju un iespējas regulāri piedalīties kā Latvijas Studentu Universiādes sacensībās, tā arī dažādos sporta festivālos un starptautiskos studentu turnīros, ieskaitot Eiropas un Pasaules studentu čempionātus, SELL spēles un Pasaules studentu Universiādes.

4. Ir nepieciešams uzlabot augstskolu sporta infrastruktūras līmeni un studentu pieejamību sporta bāzēm izvēlētajos sporta veidos tuvumā pie studiju vai dzīves vietas. Tas īpaši attiecināms uz tām augstskolām, kurām nav savu sporta bāzu nodrošinājuma.

5. Ir nepieciešams regulāri veikt pētniecisko darbību studentu sporta jomā, īpaši pievērsties monitoringa pētījumiem studentu kustību aktivitāšu un aktīva dzīvesveida paradumu izvērtējumā.

6. Būtu ieteicams finansiāli atbalstīt studentu iesaistīšanos sporta nodarbībās, tādā veidā sekmējot sporta nozīmīguma paaugstināšanos studējošo vērtību prioritāšu sistēmā un veselīga dzīvesveida paradumu veidošanos ikdienā.

18.12.2012.

Socioloģiskās aptaujas izpēti projekta vadītāja

Agita Ābele
Dr.Paed, LSPA profesore,
ZA eksperte sporta zinātnē,
Agita.abele@lspa.lv